

STEZICE
GLASILO GIMNAZIJE NOVO MESTO

LETNIK 17

CENA 1.- DIN

ŠT. 1

1970/71

Uredniški odbor sestavljajo: Bobiđa Stanka, Lemut Barja, Črtalič Mirjana, Šipek Branka, Lamut Larjana.

Najprej se vam opravičujemo zaradi velike zamude izida Stezic. Kljub temu, da je bil novi uredniški odbor formiran šele tik pred novim letom, smo se potrudili in pravočasno zbrali gradivo za naš list. Oddali smo ga v tisk na občino, vendar je ta, verjetno zaradi precejšnjega dela, tisk iz dneva v dan odlašala. Slednjič je delo opravljeno in pred vami je nova številka našega lista.

Letošnji uredniški odbor je zelo mlad, saj ga sestavljajo trije dijaki prvega letnika in dve dijakinji drugega. Pred nami je težka naloga, saj so vsi člani lanskega uredniškega odbora odstopili in se bomo morali sami spoprijeti z delom in si tako nabirati nove izkušnje. Zahvaljujemo se žarki Slana, lanski glavni urednici Stezic, ker nam je pomagala premagovati težave ob izidu naše prve številke.

Prijetno smo bili presenečeni, ker se je v našem nabiralniku zbralo lepo število prispevkov, celo več, kot smo pričakovali. Hismo slutili, da vas bo sodelovanje pri našem listu tako pritegnilo. V letošnjem šolskem letu nameravamo izdati še eno številko Stezic. Zato vabimo vse dijake, da nam izroče čim več gradiva za naslednjo številko. Sodelujete lahko z najrazličnejšimi prispevki, pesnimi, raznimi sestavki, intervjuji, križankami, skratka z vsem, kar bi bilo zanimivo in bi vas utegnilo zanimati. Tako bodo Stezice z vašim sodelovanjem postale še pestrejše in zanimivejše.

UREDNIŠKI ODBOR

Osnova vsemu je uredniški odbor. Kdo naj voli uredniški odbor? Mislim da tu obstoja več možnosti. Uredniški odbor naj bi postavil profesorski zbor, aktiv ZM, skupnost učencev na zboru učencev v šole, lahko pa ^{se} zbere neka določena skupina učencev, ki začne izdajati glasilo.

Uredniški odbor je izvoljen. Četokrat kar začne z delom, ne da bi se člani delo porazdeljevali. Vse odgovornost sprejme glavni urednik, čeprav se je mogoče ne zaveda. Pri tako organiziranem delu nikakor ne moremo pričakovati uspeha, zato je nujno, da si delo in odgovornosti razdelimo.

Druga stvar, ki jo moramo urediti, je koncept lista. Marsikdo se bo kdo vprašal, kaj je pravzaprav koncept? Koncept je jasna opredelitev temeljne vsebinske orientacije lista. Vsak list bi moral imeti koncept, kajti brez njega kaj kmalu lahko zaide v slepo ulico.

Šolski list naj bi bil morda zgolj informator. Seveda gre tu zopet za način prikazovanja. List naj bi bralca angažiral, seveda pa angažiranost ne vzgaja človeka, ki misli samostojno o vsaki stvari. Oseben pristop do različnih stvari je treba popularizirati. Kot sem že omenil, je bistvo šolskega lista informativnost. Četokrat zasledimo v listih kup drobnih informacij, malo pa je član-
kov o samoupravljanju na šoli ali pa o feformi pouka. Svoj prostor v listu lahko dobijo tudi članki, ki obravnavajo izvenšolsko dejavnost, vendar v manjšem obsegu. Mnoge stvari bi lahko urejali z diskusijami. V nekaterih listih prevajajo najmodernejšo progresivno epiko. Nehote se postavlja vprašanje, zakaj tudi profesorji ne napišejo kaj o učencih? Lahko bi rekli, da je osnova, ki vodi šolski list, šola.

Literarni del v glasilu naj bi bil ločen od ostalih rubrik. V mnogih glasilih sem videl, kako so literarni članki pravzaprav razmetani po listu. Sprašujem se, kako naj potem dobi bralec občutek neke celote!

Mujno je, da se povezujemo, in sicer horizontalno, to se pravi, da bi se morali povezovati s sosednjimi šolami, izmenjevati bi morali izkušnje in nena-
zadnje povezavi bi morali biti tudi s krajevnimi časopisi ter s centrom za obveščanje in propagando.

Velik problem vsakega uredniškega odbora je vprašanje mentorstva. Kaj naj počne mentor? Mnogi menijo, da naj to mentor samo lektor. Mislim, da mentor lahko opravlja tudi svetovalno vlogo. Mentor je lahko profesor, lahko je bivši urednik glasila, nekdo izven šole, morda kak pisatelj. Tu obstoja mnogo možnosti.

Na kraju bi prosil učence, naj sodelujejo z nami, z uredništvom Stezie. Večina učencev pričakuje od nas vse, samo pa stoji križen rok. Tako ni samo naša kriv-
da, da moramo rok za izdajo nenehno podaljševati.

REZULTATI ANKETIRANJA

Z anketiranjem smo v predsedstvu aktiva ZM dosegli svoj namen: spoznali smo naše želje in mnenja. Dobili smo tudi nekaj neresnih odgovorov, vendar smo si vseeno lahko v grobem predstavili vaše mnenje o našem delu; našem, kajti delo ZM je delo nas vseh in ne le peščice dijakov, največkrat predsedstva, kot napačno pojmujejo nekateri.

Odgovori so v precejšnji meri vplivali na naš dokončni delovni program, ki si ga ob vaši podpori prizadevamo tudi čim dosledneje uresničevati.

Belo je torej steklo. Paziti pa moramo, da naša vnema ne bo upadla in da bomo vedno iskali nove poti in rešitve; zato si želimo realne kritike in še novih predlogov:

Pa si ogledjmo še rezultate anketiranja:

Anketiranih je bilo 364 dijakov ali 37 % vseh vpisanih.

I. pešci

vozači

II. Na vprašanje: ali sodeluješ pri delu ZM, ŠS, v krošnem krožku, sekciji, morda v naštem aktivu, so dijaki odgovorili:

1. sekcije ŠSD - 32 dijakov
2. pevski zbor - 64 "
3. planinsko društvo - 57 "
- 4.-5. taborniki - 47 dijakov
6. v vaškem aktivu - 44 "
7. Rdeči križ - 35 "
8. Počitniška zveza - 31 "
9. pri "Stehicah" - 13 "
10. prirodoslovni krožek - 13 dijakov
11. pri "Beli krizantemi" - 3 "

Dijaki sodelujejo še v karate-klubu, raido-klubu, KUD Ivan Ontar, pri filatelističnem društvu, TVD-Partizanu, smučarskem klubu "Rog", gasilcih; godbi na pihala, ZK, v taboru novincev ...

117 dijakov ali 31 % vseh anketiranih ne sodeluje nikjer.

III. Na vprašanje: ali bi se vključil-a v delo naslednjih krožkov? so odgovorili:

- foto-filmsko-novinarski: 114 prijav ali 29 % anketiranih,

- esperantski: 135 prijav ali 48 % anketiranih

- marksistični: 58 prijav ali 15 % anketiranih

IV. Kdaj naj bi bili krožki in sestanki, da bi se jim lahko zanesljivo udeležil-a:

1. 6. šolsko uro v petek - 50 %

2. po 6. šolski uri - 29 %

3. v popoldanskih urah - 14 %

4. v soboto dopoldan 5 %

5. zvečer, ali ob 7. uri zjutraj - 2 %.

V. Nameravamo preurediti mladinske ure: I. v mesecu naj bi bila na razredni skupnosti; II. mladinska ura - pogovori o samoupravljanju, o politiki, modi, kozmetiki, glasbi ...); III. za delo nekaterih krožkov; IV. za poudarjanja v ciklusu "Šola za življenje". Se strinjaš s tem načrtom?

- da 95 %

- ne 15 % - 3 ura za delo krožkov naj odpade; razredna ura naj se večkrat ponovi; še druga predavanja naj bodo; 2 uri na mesec naj bosta prosti; večkrat naj bodo tribune ter skupni posveti).

VI. Kakšna predavanja naj bi bila združena v ciklu "Šola za življenje"?

1. pomen in potreba spolne vzgoje (258)

2. stara, starejša in mlada generacija o spolnosti (183)

3. vpliv atomskega veka na čustveno življenje (182)

4. o kontracepciji (174)

5. ljubezen kot umetnost (173)

6. idealna platonska ljubezen in svobodna ljubezen brez omejitev (172)

7. družinski odnosi (162)

8. pred sklenitvijo zakonske zveze (156)

9. nega dojenčka (122)

10. o ljubezni brez čustev (120)

Dijaki si želijo predavanja še o skupinskem seksu, spolni tehniki in homoseksualcih

VII. Letošnje Stežice bodo literarna - polemična glasila naše gimnazije.

V literarnem delu bomo spet objavljali dela naših mladih literarnih ustvarjalcev, v polemičnem delu pa bodo objavljeni zanimivi polemični članki o našem šolskem in izvenšolskem delu, o samoupravljanju na naši šoli, o naših uspehih in napakah. Seveda ne bo manjkalo tudi humorja, karikatur, likovnih prispevkov, križank ter rebusov. Cena bo 1,00 N din.

- a) stringam se s tem konceptom - 96 %
- b) delno se stringam, s tem konceptom, (navedi svoje dopolnilne predloge) - 3 % (lanke o ostalih družbenopolitičnih dogodih, iz starih "Stezič", kuharski nasveti)
- c) ne stringam se s tem konceptom (napiši svoj predlog) - 1 % (več o sekcu, panografija)

VIII. Si pripravljena sodelovati v njih?

- 1. z izvirnimi šolami - 53
- 2. mladi literat - 51
- 3. križanke, rebusi - 48
- 4. z likovnimi prispevki - 36
- 5. v uredniškem odboru (organizaciji) - 35
- 6. s potopisi - 35
- 7. s karikaturami - 34
- 8. z zanimivimi in kritičnimi članki o naši gimnaziji in delu na njen - 28
- 9. s polomičnimi prispevki - 25
- 10. z znanstvenimi prispevki - 10

IX. Ali bi se naročil-a nanjo?

- da - 89 %
- ne - 11 %

X. Na šoli deluje MUD "Bela krizantema", bi se vključil-a v katero izmed njenih sekcij?

- 1. dramska - 97
- 2. literarna - 59
- 3. glasbena - 54
- 4. režijska - 40
- 5. organizacijska - 30
- 6. likovna - 16

XI. Ali si seznanjen-a s samoupravljanjem na naši gimnaziji?

- a) da - 11 %
- b) delno - 74 %
- c) ne - 15 %

XII. Kaj si pod nazivom "samoupravljanje" predstavljaš?

1. skupna borba dijakov in profesorjev za čimboljši učni uspeh (235)
2. borba dijakov in profesorjev za čim sodebnejši učni program ter primernejše učbenike (215)
3. skupna borba dijakov in profesorjev za čim celovitejša in vsestransko razvita mlada osebnost (188)
4. borba dijakov in profesorjev za sodebnejši sistem šolstva (185)
5. borba dijakov in profesorjev za čim sodebnejši način poučevanja (163)
6. borba dijakov proti pretirano strogim zahtevam profesorjev (160)
7. pripravljanje dijakov na samoupravljanje potem, ko bodo na različnih delovnih mestih v tovarnah, ustanovah ali drugod (157)
8. borba dijakov za večje vzgojne vloge šole (71)
9. borba dijakov s ciljem, da si izbirajo profesoroja, ki ureja urnik (69).

XIII. Ali si z delom ZM in ŠS na naši gimnaziji seznanjen-a

- a) da (11 %)
- b) delno (61 %)
- c) ne (38 %)

XIV. Kaj predlagaš za boljšo informiranost dijakov?

1. obširnejše okrožnice (151)
2. da bi občasno brezplačno razdelili ciklostirane informacije o delu ZM, ŠS, krožkov ter sekcij in o glavnih problemih, na katere naletimo (145)
3. da bi uredili oglasno desko v avli, kamor naj bi obešali obvestila o delu ZM, ŠS, krožkov ter sekcij (134)
4. obveščevalne tribune, ki naj bi bile enkrat na mesec (117)
5. kombinacije vsega; zvočniki

XV. Kaj je po tvojem mnenju glavni vzrok pasivnosti (nedelavnosti) dijakov?

1. da so preobremenjeni z obveznim delom v šoli (220)
2. da so o vsem delu in problemih premalo obveščeni (212)
3. da se zaradi slabih prometnih zvez ne morejo udeležiti dela krožkov in sestankov (167)
4. da se premalo zanimajo za sodebna družbenopolitična in kulturna dogajanja v svetu (150)
5. da premalo razmišljajo o problemih (135)
6. da nas vodstvo premalo vključujejo v delo, ker so preveč zaprta in neelastična (94).

Zadnja stran je bila precej pestro popisana, vendar je niso izpolnili vsi dijaki. Mnogo je bilo koristnih nasvetov in predlogov, pohval in opomb, in ravno tako tudi mnogo neumestnih opazk, ki celo žalijo posameznega dijaka v vodstvu in profesorje. Neresnost nekaterih dijakov je seveda tudi dobila izraz prav na zadnji strani. Vaše odgovore bom preizkušala strniti v naslednjih besedah. Večina vas je napisala, da pasivnosti ni mogoče povsem odpraviti nikdar, kajti nikjer in nikdar ne delajo vsi. Vendar ugotavljate, da vendar vsi nismo tako pasivni, saj nekatere naše izvenšolske dejavnosti dosegajo lepe uspehe. Nekaj dijakov meni, da je pasivnosti krivo stalno ozirana na dosti spreminjajoče se vodstvo in pa tudi zaprtost nekaterih krožkov, nemoč mentorjev in njihova pomanjkljiva izobrazba.

Haj napišem nekatere izjave: "Pasivnost je zato, ker so povsod glavni eni in isti tipi."

"Mentorji nekaterih krožkov nas sploh ne znajo pritegniti k delu, ker so pustili in ne znajo dovolj."

"Dijaki nimajo smisla za skupnost, ker je med njimi preveč egoizma."

"Dijakom je vse preveč lahko doma, zato ni borbenosti, iz izobilja se vedno rodi pasivnost."

V svojih kritikah o našem delu ste nas opozorili, da smo čisto pozabili na pokliene usmerjanje in na medsebojno učno pomoč. Menite tudi, da veliko preveč teoretiziramo in premalo naredimo. "Dijaki sodelujejo, če imajo točno določen cilj; za teoretične cilje pa se ne zanimajo -" je napisal nekdo izmed vas. Veliko vas je pohvalilo novi vodstvi ZM in ŠS, da sta zelo prizadevni v iskanju novih poti, zato vključiti v delo čim več dijakov in da je delo teh vodstev uspešno; vendar s pripombami, da delo prepočasi teče.

O odnosih med dijaki in profesorji menite, da ni še vse tako, kot bi moralo biti. Moti vas govorjenje nekaterih profesorjev o tem, da mora pedagog jemati dijaka kot človeka, dijansko pa so pri njem važne samo cene. Profesorji vas tudi premalo sevnanjajo s sodobnimi dogodki s časom v katerem živimo. Premalo možnosti vam dopuščajo, da bi si izoblikovali lastno mnenje o vseh sodobnih dogajanjih in učni snovi, ki jo tako nujno moramo pasivno sprejeti. Učni program je resnično prenatrpan z malenkostmi in skoraj ne dopušča, da bi se dijaki v posamezna poglavja ali predmete bolj poglobili.

Nekatere dijake moti tudi razlika med malico profesorjev in dijakov (opomba: malica profesorjev je tudi precej dražja). Veliko dijakov meni, da je malica tudi predraga in preslaba.

O volitvah sa mnenja precej deljena - "filty - fifty" - bi lahko dejala. Nekateri ste bili radodarni s pobudami ter vzpodbudami, zato pa drugi tudi z opazkami, ki so čisto prerasle v prave psovke ter žaljivke.

Če bi poskušala strniti javno mnenje dijakov o volitvah, bi dejala približno tako-le; naj pač bo, kot je, saj niti ni slaba; ampak kljub temu bi morala biti bolj demokratična.

Tudi kritik na delo raznih krožkov je bilo precej; največ pohval je bil deležen planinski krožek, pa tudi organizacija tabornikov. Nekateri dijaki se ne strinjate z uro telovadnih treningov, ker so tako pozno zvečer, da se jih lahko udeležijo samo nekateri meščani. Prav tako je bilo mnogo pripomb tudi o delu literarnega in filmskega krožka ter krožka OZN, ki so morali zaradi nestrokovnega vodstva ter pomanjkanja članov nehati z delom. Tudi na "pisanje" okoli Stezic ste opozorili.

V anketi nas je velika večina izrazila mnenje, da je dobro pripravljena in vsekakor koristna, da pa bi morala biti izvedena še preje. Veliko vas je tudi ugotvaljalo, da je nekateri dijaki neresno jemljejo in tako rezultati ne bodo mogli biti povsem objektivni.

Anketiranje je torej končano, delovni načrt ZM in ŠS že sestavljen, tudi delo teče. Seveda pa je še mnogo nepravilnosti, težav in problemov, ki jih moramo rešiti. Zelo vesela bi bila, ko bi vsaj del dijakov, ki so tako neusmiljeno delili kritiko, tudi sami kaj prispevali k rezultatom našega dela ali pa vsaj izrazili svoje mnenje jasno in odkrito na katerem izmed sestankov ali v "Stezicah".

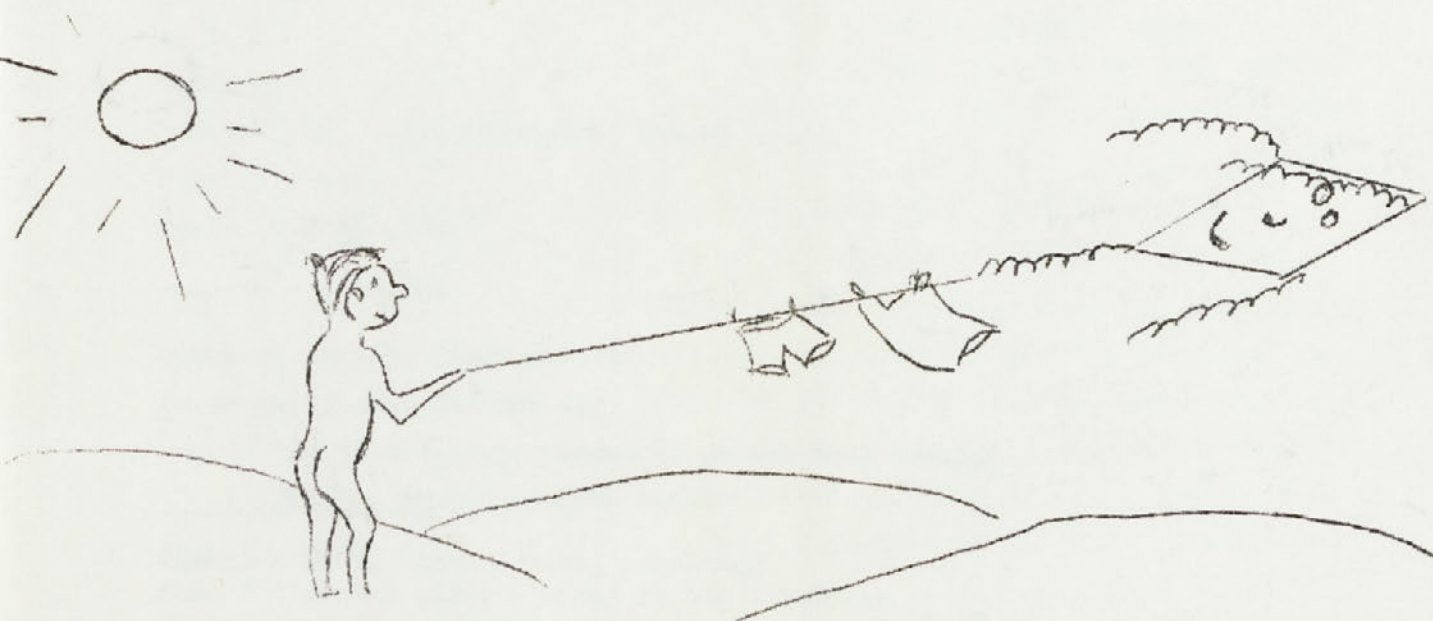
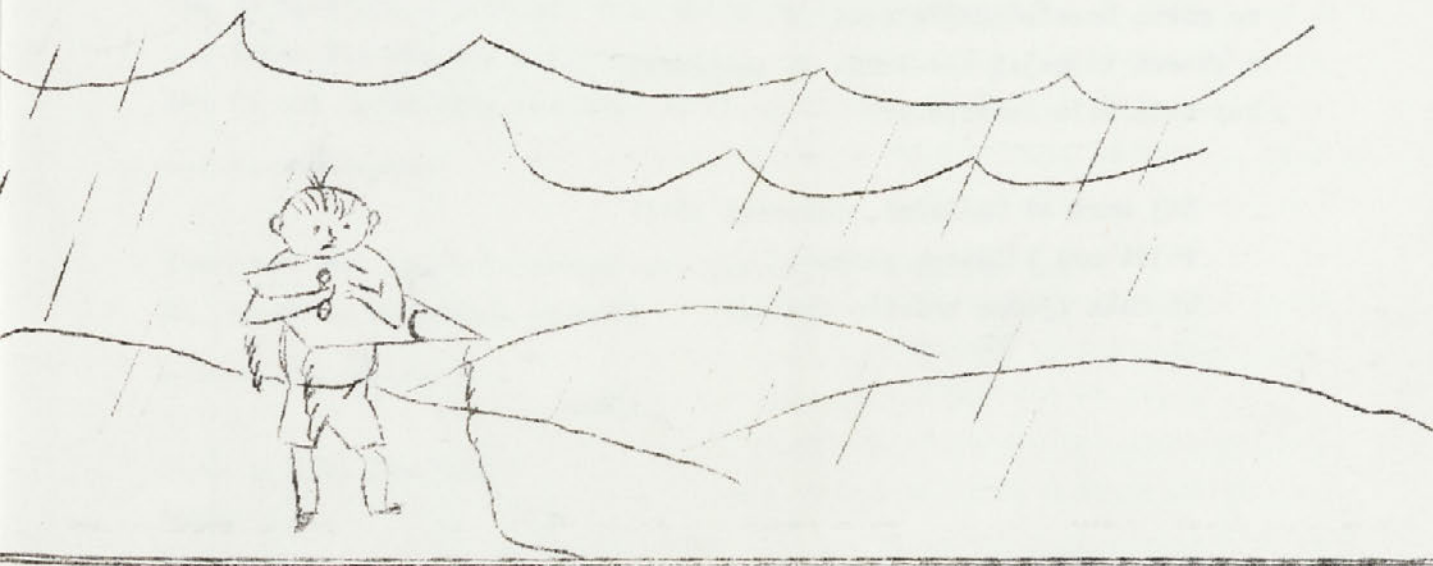
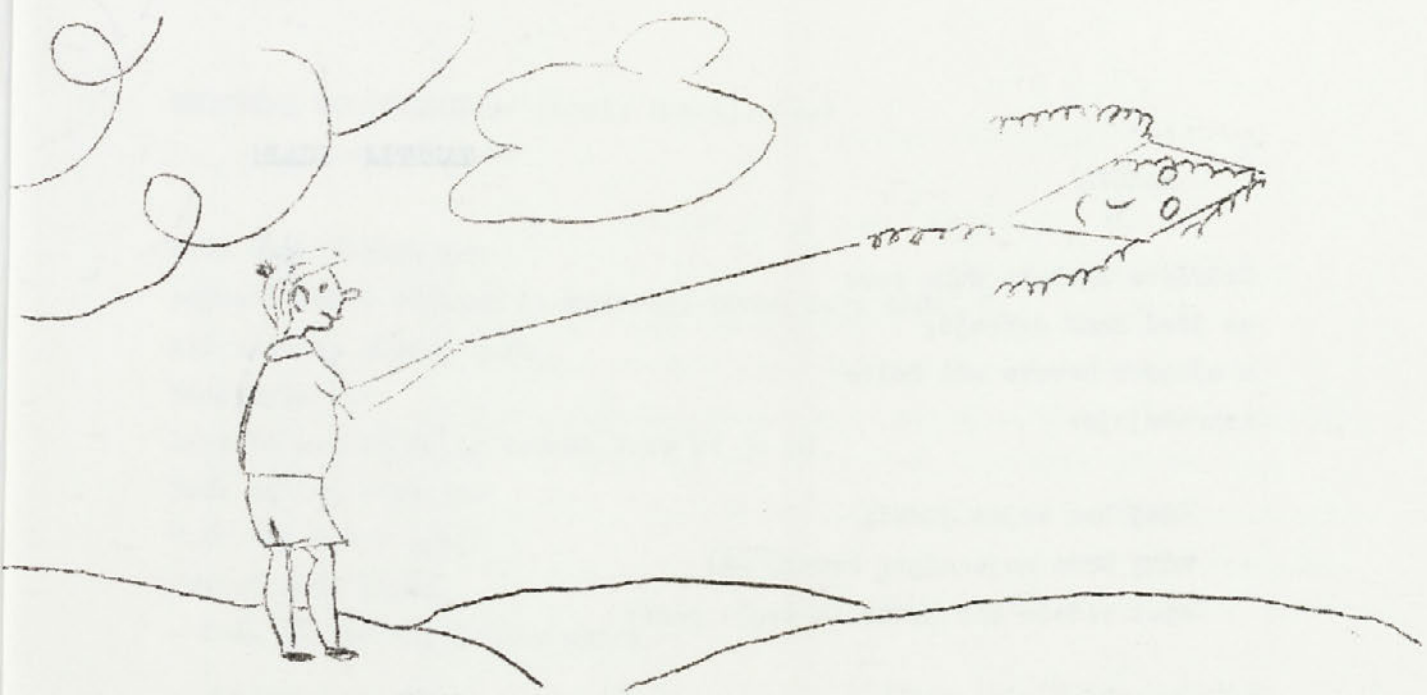
Pričakujemo vas z odprtimi rokami!

ČARTA SLAVA

O DELU ŠOLSKE SKUPNOSTI

Mislil sem, da se bom ustavljeni praksi "najprej govoriti in nato delati (?)" lahko ognil, pa se ne morem. Torej naj vam bo jasno, peresa nisen vzal v roke prostovoljno. "Šolska skupnost je še v plenici", bi lahko rekli. Res je, da je nekoč na gimnaziji že obstajala, a so jo morda pred tremi leti pokopali. Najtežje je bilo seveda začeti. Po prvem sestanku, na katerem smo sprejeli program, je delo nekako steklo. Dogovorili smo se, da bosta šolska skupnost in mladinski aktiv pri delu tesno povezana. Že na tem prvem sestanku smo sklenili, da bomo obnovili tekmovanje v učenem tempu. Pravilnik obsega osem točk; od učnega uspeha posameznega razreda do izostajanja od pouka in izpolnjevanja obveznosti do mladinskega aktiva in šolske skupnosti in urejenosti razredov. Upoštevali bomo tudi socialni sestav vsakega posameznega razreda, nudenje pomoči slabšim dijakom itd. Urejenost razredov ocenjujejo vsaj vsak teden enkrat: O rezultatih vsakega tekmovanja vas sproti obveščamo na oglasni deski. Moram priznati, da so bili rezultati drugega pregleda precej boljši od prvega, vendar pa opažamo, da je tako samo do pregleda, nato pa si tovariši reditelji do konca tedna privoščijo počitnice. V bodoče bomo opravili več pregledov tedensko in jih potem skupno točkovali. Razpravljali smo tudi o kajenju. V to nas je prisililo dejstvo, da je prepoved kajenja sprožila prav nasprotno akcijo, kot pa je bil namen. Zato naj bi se v vseh razredih z glasovanjem izrekli za ali proti in naj bi svoje odločitve oddali v III. a. Toda dobil sem samo 5 glasov (od petih razredov) za in enega proti. Pričakovali smo, da bomo tako pereč problem hitro rešili, toda desetih glasov še vedno ni, čeprav nanje čakamo, že mesec in pol. Podobno je bilo z dogovorom, da bomo gimnazijci zbrali denar in kupili tranzistorjski sprejemnik slepega fantu, ki živi v okolici S₄ične. Denar so zbrali samo v treh razredih. Medtem je fant tranzistor že dobil. Denar bo ostal v blagajni šolske skupnosti, seveda pa čakamo še na prispevke ostalih trinajstih razredov. Tudi o delu komisij za pomoč dijakom, ki delajo v težkih pogojih, ni ne duha ne sluha. Vse, kar je bilo tu storjenega, je naredila tov. prof. Zafredova. S takimi uspehi prav gotovo ne moremo biti zadovoljni. Ne vem, ali naj zdaj tekan od razreda do razreda in prigranjan, ali pa naj sklicujem sestanke z eno samo točko dnevnega reda: "Preverjanje izvrševanja dolžnosti"?

Podpis: ANDREJ SLEPKAR

ADJAM

LAKOTA

Starčeve zgubane suhe roke
se pred mano dvigajo,
a njegove krvave oči molče
izprašujejo:

Kdaj bom zopet jedel,
kdaj bodo moje stare krvave oči
spet videle kos kruha iz tople peči?

V pesek pred njega poklekmen,
ne morem besede zdaj zbrati,
a starcu iz mojih oči lahko je razbrati,
kaj usta žele izkričati:

Kaj smrt ti nadležna, potrebna si!!?
Pojdi med ljudstvo ošabno,
ki dela ljudem krivico ogabno!

Ajdam

TREINTNA SOMATOLOGIJA: (Kralj Borut). (ss)

Kako more človek sam

zapreti žrelo vulkana iz katerega bruha lava 4500° C.

Ali asfalt, skoraj para

Vode sploh ni

Lava bo ostala in ti zamaši lavo ki je ni.

Toda vulkan obstaja!

Vsak **hip** boš v njej!

Povsod sama lava.

- Toda jaz tečem. - Lava stoji

Vse je narejeno - izdelano tako da je zemlja **zverinjak**

... lahko človeka med njimi ...

Ker so oni enaki drug drugemu. Ti si pa človek!

Padaš tri dni ... - 2000000000000000000000000000 let!

Ne prideš še do konca. Razen!?

Srce je živo ker mrda!

Mrdam jaz.

Mrdaš ti.

Mrda on

Mrdano mi

Mrdajo štiri beli, kristalni, krvavi konji.

Koni je žival.

Konje srce ni živo.

Rišem s kavo po finem asfaltu

pa se pojavi nek faulast tip

Kdo ve kje je bil prej, preden je prišel izza vogala?

" ? (pravi), da ima njegovo črnilo

Človek s kačjo glavo - nekaj strašnega

Kača s človeško glavo - nekaj še bolj strašnega

Vsakdo ima nekaj skupnega s tem do $1/2$ ali do $1/2$

GULIVERJEVA POPOTOVANJA

Če pes laja živiš v sunljivem ozračju
sreča je opoteča
meščanski kralj je razočaral državo
v mestih postaja onesnaženost ozračja kritična
na konferenci so se pokazale vse pozitivne težnje
vsaka znanstvena dejavnost v vojne namene je strogo prepovedana
zapušča 140 violinskih koncertov.

OSEBNA SREČA

Elazno osamljen vojak
sedi na tnalu pred pasjo hišico
časopis plava v zraku
se dviguje k oblaku
kjer se angeljčki škrope s šampanjcem
pes je pričel lajati
ker si je vojak nadel turban
angelci skušajo opozoriti župnika
na vojaka v turbanu
vojak se pod curki šampanjca
odpravlja v kasarno ker bo
danes za pribojček kutnov sin
Zastor pade in
modra gladiola izgine.

OL WARY

ŽALOSTNO POPOLDNE

Zazvonil je telefon.

"Halo," se je iz slušalke začul moški glas.

"Tom Heblo?"

"Kakšen Heblo, tu je samo navadno privatno stanovanje," je Srečko komajda spravil iz sebe.

"Sicer pa, če ne znate telefonirati, prepustite to roje kakšni teti; ali pa vplivnemu stricu," je zajedljivo nadaljeval in ježno zagnal slušalko nazaj na vicoice. "Kozel stari," si je misli, "zaradi tega gnilega gnalfabeta bi si skoraj zvil nogo na stoplnišču."

Slekel si je plašč in vrgel torbo v kot, kamor jo je običajno vrgel, ko je prišel domov. Iz poštnege predala je vzel časopise in še opazil ni, da je poleg tudi pismo, dokler mu ni padlo na tla. Ne go pisavi je spoznal, da je pismo od Claudie, Italijanke, s katero si je dopisoval v angleščini. Pismo ni takoj odprl, kajti za to je potreboval čas - mnogo časa, še bolj kot čas pa tudi zajeten angleški slovar. Spravil je pismo na "varno" mesto, kjer so mu bila zoprna materina vprašanja:

"Pa kaj piše? Hočeš povedati, a? No, prav, tudi jaz ti nič več ne povem. Še prav, že prav." Kar mravljinici so ga spreleteli po hrbtu, ko se je spomnil na to.

"Kaj piše? je pomislil," en pasji drek. Bliža se njen rojstni dan, pa ne je hotela indirektno spomniti, da se slavljenca ob takih priložnostih tudi obdaruje. Na srečo sta stara dva oba v službi in človek lahko uredi take malenkosti."

Stopil je v kuhinjo in v hipu se mu je življenje zadelo še bolj grenko. To se mu je dogajalo vsak dan, ko je stopil v kuhinjo, kajti izrazitega blišča ni bilo. Na mizi so bile skodelice od kave, okrog njih pa polno drobtin, žličk in ostale hrane, ki je ostala še od **hjutraj**.

Položil je časopise na stol, ki je bil trenutno še edino prosto mesto, kamor je lahko kaj postavil. Kot obupanec se je lotil pospravljanja. Tega je bil vajen in je z veteranskimi gibi kmalu za silo očedil kuhinjo. Segel je po časopisih in sedel za mizo. Pregledal je naslove na prvi strani "Dela".

Videl je, da ni "na zahodu nič novega," na vzhodu pa zelo malo. Izraelci in Arabci se še vedno s topovi pljuvajo čez Sueški prekop; v Vietnamu je še vedno vse "normalno", umrl pa tudi ni nihče. S tem se je njegova "politična

ura" končala. Prižgal si je tranzistor in začel prebirati "Sportne novosti", ki jih je kupil na poti iz šole. Komaj se je dobro "ogrel", že je nekdo pozvonil pri vratih. Nejevoljno in hrupno je vstal od mize in stopil do vrat, kjer ga je spreletela resnična groza, ko je skozi luknjo zagledal inkasanta za elektriko. Do sedaj ga je že trikrat odslovil brez denarja. Ni vedel, kaj naj stori. V hipu mu je šinilo v glavo, da se bo najbolje izmazal le, če se naredi pijanega. Hitro si je skuštral na preveč urejeno frizuro in začel godrnjati nekaj v zvezi s ključen in da ga ne more najti. Nekaj trenutkov je še počakal, nato pa je odprl vrata.

"Kdo pa si? Kaj pa hočeš?" je rignil v inkasanta in se na začetku še kar dobro pretvarjal.

"Denar bi rad za elektriko," je bruhnilo iz inkasanta, ki je svojo izjavo podkrepil s pogledom, ki je bil še najmanj podoben strastnemu ljubezenskemu pogledu.

"A, denar bi rad. Ja, ja, denar bi rad, ampak ne za elektriko. Poznamo mi take tiče. Tudi v "Delu" pišejo o njih. Pridejo z juga in se izdajajo, da so prišli iz Henčije, kjer delajo z bratom, sinom ali bog vedi že s kom drugim, samo da bi iz človeka izvabili denar. Ampak jaz ne padam na take gnile finte, ker nimam ne brata ne sina. "Poskusi nadstropje višje. Bye-bye!" Pomahal mu je pod nosom ter hitro zaloputnil vrata. Kar dobro je odigral vlogo pijanca. Med pogovorom se je tako zelo najel in počenjal vse nogoče, da bi dvakrat skrajda padel.

Ne dolgo za tem sta prišla domov mama in oče. Videl ju je skozi okno, vendar je počakal, da sta pozvonila. Ni se mu dalo prej odpreti vrat. Še dobro nista vstopila, ko ga je mama zamorila s standardnim vprašanjem, če je bil kaj vprašan. Kot po navadi ji je kratko odgovoril: "Nič!" Ko je mama začela strašiti s košilom okoli štedilnika, je uvidel, da bo zanj najbolje, če se zakomflira med šolske knjige in zvezke. Poskusil je nekaj kljubovati matematični domači nalogi, vendar je moral hočeš - nočeš priznati, da danes izgublja proti matematiki že z $0 : 2$, kajti tudi v šoli je klonil pred nalogo, ki jo je reševal na tabli. V edino uteho mu je bilo le to, da se naslednji pouk prične šele ob osmih. Poskusil -- je še z nekaj drugimi malenkostmi, kot so: francoščina, fizika in slovenščina. Da, tudi v fizikalno knjigo je malček pokukal, kar se že dolgo ni zgodilo.

Pogledal je na uro in videl, da je že kar nekam pozen za "randi". Z Barbaro je bil zmenjen ob šestih v Disco klubu, sedaj pa je bilo že dvajset do šestih. Porinil je v stran vso šolsko kramo. Z vso naglico se je začel odpravljati. Zgodilo se je tisto, česar se je najbolj bal. Prestregla so ga namena vprašanja.

"Kam pa greš?" A si se že vse naučil?"

"A kam grem? Ja, k Štefanu grem. Fiziko se bova skupaj učila," je jecljivo izdaval.

"Srečko, kje imaš pa kakšen zvezek?" je zanimalo mamo, ko je bil še pri vratih.

"Oh, zvezek, saj res, skoraj bi ga pozabil. Kvala, da si me spomnila; in s smehljajem na obrazu je odšel po zvezek, v mislih pa ga je sladko preklinjal.

Hitro je stekel po stopnicah v klet, kjer je spravljajal podobne "drobnarije" in odhitel v Disco club. Barbare še ni bilo, čeprav je bil nekoliko pozno. Sploh je tisti večer ni bilo. Bil je besen na vse "babe". Spomnil se je, kako je oče večkrat govoril, kadar sta se z mamo sprla: "Baba je baba, najboljša je slaba." To ga je nekoliko pomirilo.

V Disco klubu je bilo mnogo znanih obrazov. Beseda je dala besedo in kmalu so se našli še trije, ki so zatrjevali, da imajo suha grla. Skupaj so zavili k "Trem grozdom".

"Joža, kot običajno," so se začeli že pri vratih dreti na mlado točajko.

"Grozno," je s skoraj jokavim glasom začel Drejč, "zdi se mi, kakor da me je kaznovala šiba božja."

"Pa kaj se je huđega zgodilo?" so rinili fantje vanj, kakor z dekletom v koruzo.

"Saj mi ne morete pomagati. Kar pomni, inam za vođo tako ozko grlo, da sploh ne more steči navzdol."

Nastal je bučen krohot, tako da so se začeli obračati proti družbi tudi najbolj vinsko ganjeni gostje. Padlo je še nekaj močnih "štosov, še več pa je po grlih steklo "alkoto".

Le z nuko je Srečko prikolovratil domov, še teže pa je našel svoj "ljubljeni" fizikalni zvezek. Doma je nekaj monljal, češ da je Štefan prehlajen in da sta pila kuhane žganje. Mati ru je razumevajoče pomagala, da se je odpravil spat po "hitrem postopku".

Zelo mu je prijal ležeč položaj, vendar miru ni našel. Mnenkrat se mu je zazdelo, da vidi okoli sebe plesati same okostnjake. Vse to ga ni nič vznemirjalo, toda v trenutku se mu je zazdelo, da okostnjaki sploh nimajo svojih lepih glav, ampak imajo namesto njih glave, ki so bile začuda na noč podobne tisti, kakršno je imela njegova profesorica matematike.

Zaželel si je, da bi te podobe izginile, pri tem pa mu je pomagal "alko", ki mu je včasih lajšal kruto resničnost na tem svetu.

Manca je bila petnajstletno dekle. Včasih je bilo otožna, včasih pa vesela in razposajena. Počasi je spoznavala svet, pa vendar ji to ni bilo všeč. Radovedna je hotela hitreje izvedeti vse o življenju in ljudeh. Oh, kako jo je jezilo, da mora živeti v stanovanju, velikem zaboji, obdanem z debelimi zidovi.

Mlajši bratec tega seveda ni občutil, da se je znal vedno zabavati: često se je s psičkom Marijem podil po sobah, pri tem pa sta zganjala tak hrup, da se je Manca držala za ušesa in zbežala v sobo, od koder je vitar že odhrumel in za sabo pustil razmetane stole ipd... Tako si je vsaj oddahnila in se pripravila na nov direncaj.

Njene sanje so bile, da bi se s prijateljicami in prijatelji veselila mladosti, da bi se podili po snegu in se kepali, potem pa trudni obsedeli in ne bi niti čutili, kako jih zebe v zadnjice. Želela si je, da bi jo imel nekdo resnično rad. In ker se je nani pritožila, da mora biti vedno zaprta v stanovanje, je ta še bolj pazila na hčerko, ki je postajala uporna.

Danes pa se je Manca zanišljena zazrla v zimske pokrajine. Mikal jo je sneg in ledene sveče, viseče s streh. Snežinke so pobelile prej puste rjavve veje dreves in jih spremenile v belo, lesketajočo se mrežo. Danes je bil zadnji dan starega leta, zato je bilo vse veselo, tudi Manca, ki je vedela, da se ob takem prazniku zgodi vedno kaj zanimivega.

Staršev ni bilo doma, in sta otroka sama obsedela pred televizorjem. Vendar se je tikrat zdel Mancini program pust, prav nič zabaven. Izza kavča je pridirjal Muri, da sta z bratcem spet začela razgrajati, in sta menda že vso otroško sobo postavila na glavo. Manca je za njima zaprla vsa vrata in se z vzdihom sesedla na kavč.

Sobo je osvetljeval le odsev v televizorja, jelka v kotu se je čarobno svetlikala. Nenadoma se je med bliščem okrasov izoblikovala človeška podoba. Bil je mladenič, ki se je Mandi smehljal z jelke. Da, to je bil njen sanjski princ.

"Hej, ali si resničen?" je bila Manca radovedna. Toda on je molčal, le nasmeh mu je igral na ustih.

"Povej mi, od kod si?"

"Iz sanj ..." se je oni smehljal. Da, saj to je tudi sama vedela, Pogovarjala sta se in on ji je pripovedoval zgodbe iz sveta, ki ni med štirimi stenami, pač pa daleč od njih, v prostotsti. Za Mando je bil ta razgovor tako čudovit, da niti opazila ni, kdaj je bila ura polnoči. Nenadoma je na licu začutila rahel poljub in princ ... princ je izginil.

"Lepo je bilo," je naslednji dan Maren pripovedovala staršem, ki sta se jezila zaradi razbite vaze, posledice viharja. Seveda ji je bil lepo, saj ji je dedek Mraz poslal prince, ki jo je znal potolažiti. Izgubila je občutek, da je nima nihče rad. Tokrat je najlepše pričakala novo leto - brez čemernega ob-
raza kot doslej. Lica so ji žarela in srečna je bila.

MEJANA

MISEL JE LEPA

Akordi groze, akordi kot vulkan donijo v oblake dima, kljujejo v duše nenir. V očeh se zrcali misel. Pogledaj te ljudi, te molčeče hraste, ki imajo že toliko spoznanj za sabo. Tudi oni imajo tihe, skrite misli, In mladi glasbenik? Mar čuti z nežnimi zvoki, ki se razlivajo po zadušljivi sobi? Nagajivo pogleda po poslušavcih, ki navdušeno priključujejo. Ta termi klavir, ki že tako davno pozna moje puste, vsakodneвне tehnične vaje, je danes prvič oživel, Veseli obrazi, žvenket kozarcev, navdušeni vzklik: "Naj živi mlada generacija!" Na sebi čutim poglede, kajti tukaj sem edini predstavnik njihove nedobudne mladine. Kot da bi se jim utrla misel: "Kaj bo iz nje?"

"Milena, recitiraj Minattija," se oglasi ati.

Naj se uprem?

Oči ukazujejo: "Moraš!"

Vdam se.

Spremljava je lepa. Glasba govori na svoj način.

A tudi poezija hoče biti spev, pesem.

Nekoga moraš ineti rad,

pa čeprav travo, drevo ali kamen

"Pa saj smo ljudje!

Z nekom moraš v korak, v isto sled ..

Oddonijo še zadnji zvoki melodije.

Spet jih bremeni opoj dima. Zdi se mi, da so neizmerno daleč. Moj svet je tako drugačen od njihovega.

Zato ne živahni ritem zdravni, kajti poln je današnjega časa. Otrok svojega časa sem. Plesala bi med divjo glasbo, plesala v ritmičnih nojih ljubljencev, Melodije najrazličnejših beatov dobijo svoj prizvok. Glasbenik se smeje ozira okoli in me od časa do časa ošine s pogledom. "Poznaš?" In spet zapade v vrtinec glasbe.

Navdušena sem. Komaj verjamem, da je to tisti mladi mož, ki je še pred nekaj ~~trezi~~ ves resen in tuj, izvajal na proslavi dela glasbenih velikanov. In končno: "Je tàine ... Čudovita pesem, nora pesem! Kot da plavam v svet sanj, ne preteklosti! Ti, punčka, ti imaš preteklost? Zakaj nisem sama? Lahko bi jokala. Jokala? Ne, to je noro, neumno. Bodi pogumna!

Slišim spev, melodijo, besede čutin, vidim sence. Samo ena beseda je jasna! "Pojdi!" Zakaj sem izrekla to grozno besedo? Neumen otrok! Konec pesni, konec sanjarjenja!

Ne vem, kaj vse je še bilo potem. Slišim le še ritem črnih duhovnih pesni, žvenket kozarcev in melodija je utihnila. Samo še pijani glasovi, napol zadete melodije zdravljic, recitiranje s prizvokom glasu, ki je tuj. Zbežala sem stran, stran. V svoj sanjski svet.

S L O V O

Toplo je bilo. Pred mano se je vzpenjal griček. Njegova sončna trava se je kopala v sončnih žarkih in izgledalo je, kot bi griček čakal, da se pridružim njegovemu veselju. Srečna sem vdihovala čist zrak. Najraje bi razprostrla roke in odletela v nebo. Bila sem srečna kot trava. Lepo je rasti, lepo je živeti!

Dolinica pod mano je bila vsa zelena, celo potoček se je lesketal v niansah zelene barve. Le siva prašna cesta, ki vodi s soslednjega grička, je izstopala iz teh nežnih barv. Vzporodno z njo so na zelene travnike za gričkom položene dolge lestve-železnica.

Nad vsem tem svetom pa se je bočilo sinje nebo z enim samim oblakom. Malce čuden je bil-edina stvar v vsej neskončni modrini. In najbrž se mu ni nikamor mudilo; mirno je ždel tam gori in to me je čudno vznemirilo.

Od nekod sem zaslišala zvoke, ki mi jih je lahen piš prinesel v uho. Igranje na godala. Nekje je igrala godba.

S soslednjega grička se je po cesti pomikala dolga, črna procesija ljudi. Pogreb. Zdrznila sem se. Zakaj? Zakaj je mrlič vnotil moj občutek, občutek sreče? Nočem gledati! Ne maram smrti!

Oni pa so z mrličem v krsti molče nadaljevali svojo pot.

Takrat pa se je po tirih pripeljala samotna lokomotiva in se ustavila. Rezek, pretresljiv pisk se je razlegel po dolini. Črna lokomotiva se je poslavljalala od železničarja, človeka, ki jo je ljubil. Še tožba psa, ki je izgubil gospodarja, ne ne bi tako pretresla; zasmilila se mi je črna lokomotiva. Njen gospodar je moral umreti. Vsi bomo nekoč umrli, tudi jaz. In jaz, mrlič, nikomur ne bom dobrodošla. Ljudi bo spreletaval srh ob pogledu na smrt. Človek je velik vse do smrti. Potem ga prej ko slej vsi pozabijo.

Lokomotiva je še tulila v nebo. Dolga črna vrsta se je molče pomikala dalje. Godba na čelu vrste je še naprej izgrala žalno koračnico, za njo pa so pogrebci nosili krsto z umrlim železničarjem.

MARJANA

PEPELKA

I.

"Ne lenari vendar," se je hudovala mama, ko je videla Barbaro slonečo na oknu.

"Že gren," je hitela hčerka in se lotila pospravljanja. Bala se je, da bi mamo zanimalo, kaj je videla na cesti. Že več dni je namreč opazovala postavnega, imenitno oblečenega fanta z dolgimi lasmi. Kdo ve, morda se je celo zaljubila vanj, toda on se je družil le s sebi enakimi dekleti: tistimi z dolgimi, elegantnimi krili, modernimi škornji in z nališpanimi obrazi. Barbaro je razjedala nevošljivost, ker sama ni smela biti takšna.

Nekoč se je pogovarjala z eno takih "modernih" prijateljic, ki se ji je potem pridružila tisti lepoteč, Jani. Smejala sta se in ko se je njemu pridružila še Barbara jo je Jani nejevoljno pogledal, češ: "Kaj bo, ta reva? Saj ne ve, zakaj se smeji!"

"Le počakaј," si je rekla Barbara, "nekoč boš obžaloval to svojo nadutost."

II.

"Pet tisoč, šest tisoč, sedem tisoč..." je z žarečimi očmi preštevala svoj denar. Da, to je mnogo. Vsak dan je za sosedo hodila v trgovine, za nagrado pa je vedno dobila nekaj drobiža in ga že nekaj mesecev vestno zbirala. Poleg tega ji je mama dala v začetku meseca nekaj denarja, in tako se je, čeprav počasi, nabrala čedna vsotica.

"Mislim, da se bo moj načrt uresničil..."

Veliko si je upala. Hotela je kupiti nekaj svojega, ne da bi mama vedela. Že dolgo je v izložbi občudovala lepo obleko, poleg tega pa niti ni bila draga. Najvažnejše za Barbaro je bilo to, da je obleka moderno krojena, četudi blago ni bilo kaj prida.

Ko je bila nekoč sama doma, je z denarnico pohitela v trgovino in vprašala prodajalko:

"Koliko pa stane tista obleka? Ali jo lahko dobim?" In kmalu je bilo vse opravljeno. Stiskala je k sebi zaklad. Ta ji bo gotovo odprl vrata v svet, ki ga je Barbara že dolgo želela obiskati.

III.

Dolgo je obleka skrita čakala v onari, dokler ni v deželo prišel Pust. Barbara se ga je z vsem malim mestom vred veselila, a imela je svoje razlage. Starša sta odšla na neko praznovanje v sosednje mesto in se najbrž vrneta šele ob dveh zjutraj.

"Bodi pridna, pospravi in nikamor ne hodi," je Barbara ponavljala namigne besede in se smejala. Zdaj je bila gospodar v stanovanju.

"Kaj še," je vzkliknila, "ravno danes je moja priložnost!" V mladinskem klubu je bil prirejen ples v maskah. Barbara je sklenila, da mora biti tam, pa naj bo stane kar hoče. Obleko je že imela, škornji pa niso bili tako važni. Z dolgimi, svetlini lasmi ni imela težav. Obraz si je malce napudrala in si nataknila krinko. Nekje je staknila še dve verigi: eno si je obesila okrog vratu, drugo pa okrog pasu. In ugotovila je, da je imenitna. Nihče od znancev je ne bo mogel spoznati. Skratka, zanimivo bo.

"En, kako skrivnostna izgledam," se je še zadovoljna nasmehnila in odhitela.

IV.

Iz mladinske sobe je v noč prodiral hrup: glasba in kričanje mladine. Malce je oklevala. Stiskalo jo je pri srcu, kajti še nikoli ni bila v takem okolju. Ampak, če zna premagovati še težje ovire, zakaj ne bi storila le še teh nekaj korakov? Stopila je naprej.

Mladinci so plesali in zlahka je odšla mimo parov k mizici v kotu. Nekaj fantov jo je opazilo.

"Ja, tale je pa nova."

"Ne verjanen, da je iz našega kraja!"

"Še nikoli je nisem videl," so se pogovarjali.

Med njimi je bil Jani, ki je tokrat pustil dekleta na miru.

"Ali pridete plesat?" jo je proseče nagovoril. Barbari se je zdelo vse to tako čudno in smešno, da bi se najraje na ves glas nasmejala. Ampak ... ne sme se izdati. Tedaj pa se je zdrznila. Saj sploh ne zna plesati, nikoli še ni poskusila. In kaj zdaj, ko jo je prišel prosti za ples?

Počasi je vstala, hitro pogledala neko plesalko, potem pa sta se pomešala med množico. Zapomnila si je, kako je plesalo tisto dekle in jo začela posnemati. Potem je spoznala, da si sploh ni težko izmišljati korake in se na vse načine sklanjati (to je imela za domišljavo zvijanje). Naenkrat se je v ples tako uživala, da Jani ni niti slutil, kako malo je bila prej s tem seznanjena.

"Dobro plešete," jo je celo pohvalil po nekaj plesih. "Zakaj pa nič ne govorite?" je nadaljeval.

"O čem naj govorim? Sicer pa se lahko tikava, kajne?"

"Seveda! Povej mi, si iz našega mesta?"

"Ja ..."

"Čudno, da te ne poznam. Morda se te bom spornil, če snameš krinko."

"To najbrž ne bo pomagalo," se je nasmejnila Barbara. "Morda pa se spominjaš neke deklice v oguljenem sivem plašču in z nasmejanim obrazom?"

"Mhm," je Jani razmišljal, "mislim, da sem jo že videl ... In kaj je z njo? Kdo je to?"

"Jaz."

"Kaj?" je Jani buljil vanjo in ni mogel verjeti, da se je tista deklica tako nenavadno prelevila. Pravzaprav pa to ni tako nenavadno, saj je bila le obleka druga.

"Domov moram," je nenadoma pohitela Barbara in že izginila skozi vrata, kajti čas jo je začel preganjati. Pustila je presenečenega Janija med plesočimi pari.

MARJANA

LED GROBOVI

Noč je. Stojim na sredi pokopališča in samo sem. Tukaj sem in ni me strah, čeprav sem vedno sovražila pokopališče. Tudi bala sem se ga. Bala sem se belih kamnov, pogreznjenih v črno zemljo. Bala sem se golih mrižev, bala sem se rož in trave na grobovih. Ravno ta trava in te rože so pognale iz udov, iz mesa golih mrižev. Vztrepetam.

Mar nisen nekaj slišala?

Veter mi prinaša jok iz dalje. Slišim. Kor rahla pesem, a vendar je tako strašno.

Da, prav ta trenutek je nekdo umrl. Ven, da je nekdo zdaj umrl. Sedaj že drugi, tretji, ... in koliko še. Zakaj je umrl prav zdaj, ko stopam med grobovi?

Zakaj ne živi več? Veriga življenja je izgubila člen, dva, tri, ... in koliko še! In prav zato ker je umrl, nas je prisilil, da smo se tudi mi pomaknili bliže tistemu, bliže novemu domu.

Zakaj?

Mar je to usoda, nujnost, ali je le morda goli slučaj? Zakaj bom morala umreti? Morda zato, ker, kar je mrtvo, ne vstane več, nikoli več? Saj smrt je gorje, ki reši nas gorja!

AJDAL

Motorji so enakomerno brneli. "Ne; .. ah."

Krik je prihajal nekje iz globine. V njem je bila izražena vsa bolečina mladega človeka, ki ni poznal krivice, človeka, ki je slepo veroval v tisto, kar mu je velel njegov razum. Preprečil je nasilje za ceno svojega življenja. Upal je, da bo prišel dan, njegov dan.

Vsa leta svojega mladega življenja je sanjaril in premišljeval. In zdaj, ko mu v srcu tiči krogla, zdaj je vse končano. Nihče iz množice sto in sto ljudi ni pozabil njegovih besed. Položil je temelj, na katerem bodo lahko zgradili trdno oblast. Nihče se jim ne bo mogel upirati, nihče. Razum bo zavladal nad svetom.

Kaj si predstavljamo pod- "svet?" Množico ljudi, ki drvi in ki ne vidi kraja. Mar nas to lahko pripelje v lastno pogubo? Ne, tega si ne smemo dovoliti!

Ladja se je bližala pristanišču. Na krmi je stal mlad moš. Žar so ga klicali. Strmel je v sive hiše starega mesta. V njem je tlela ena sama misel: "Nekje mora biti." Kdo? To je dolga zgodba. Skušal se je vrniti v mladost, pa čeprav samo v spominu.

Ravno tako kot te hiše, je estala ob morju tudi njegova rojstna hiša. Zgradil jo je njegov oče. Bil je to odločen in močan moš; vajen dela. Znal se je spoprijeti s kakršninkoli delom, pa naj si je bilo še tako težko. Samo ene stvari ni znal, pokoriti se bogatejšemu. Delal je, kot je mislil, da je prav, ni pa videl, da si je iz dneva v dan nakopaval vedno več sovražnikov.

Kmalu po vselitvi v novo hišo, se je rodil Žar. Vsi so ga občudovali. Ob pogledu nanj, kot je to kasneje dejal, je spoznal ves smisel življenja.

Leta so minevala. Z očetom sta čestokrat posedala na klopi nedaleč od hiše in se pogovarjala o raznih rečeh. Žar je spraševal, oče pa odgovarjal.

"Oče, zakaj tudi k nam ne prihajajo sosedge na obisk?"

"Zakaj bi pa prišli? Veš, oni so bogati".

"Že, toda mi smo tudi bogati, mar ne?"

"Da. Bogastvo sem si zaslužil. Nihče mi ga ni dal. Vse, kar sem imel tedaj, so bile moje roke. Začel sem iz nič. In ravno takrat so se mi sosedge, seveda bogati, smejali, češ da sem neumen. Nisem se zmenil za njihove opazke.

Tudi za pomoč nisem nikoga prosil. Ko so videli, da sem uspel, so se mi hoteli pridružiti. Nisem privolil. Odgnal sem jih iz hiše. Hinavci, sem vpil. A...." Oče, o...če.

DIKI

Nadaljevanje prihodnjič.

SPI, LJUBI MOJ!

Spiš. Tvoje telo je mirno zleknjeno na postelji in spiš. Gledam te. Sedaj ko spiš, te lahko gledam. Ne morem odtrgati oči od tebe, saj te imam rada. Rada imam ta mirni obraz, ki počiva na blazini, rada imam te zaprte oči, ljubim te ustnice, ki se v spanju prijetno smehljajo. Ti spiš in jaz te gledam in vem, da mi veliko pomeniš. Če bi rekla, da mi pomeniš življenje, bi se zlagala, a ne za mnogo. Kako miren je tvoj obraz ko spiš. Nobena mišica se ne premika, samo ustnice se prijetno smehljajo. Lep je tvoj obraz, saj si še mlad, pa vendar se ti je okoli ust zarezala brazda. Čemu? Zaradi skrbi? Saj ti ni treba skrbeti, saj te imam rada! Nenadoma se zganeš in bojiš se, da se boš prebudil, saj potem te ne bom mogla gledati. Umiriš se in zopet mirno spiš, meni pa zdrsi po licu debela, grenka solza, pade na tvojo blazino in blazina jo popije. Blazina je popila mojo solzo, moje oči pa vpijajo vsako črto na tvojem obrazu. Moram si zapomniti tvojo podobo, saj ne smem dovoliti, da bi jo čas izbrisal v mojem srcu. Le zakaj te tako zelo ljubim? Že sama misel, da bo lahko nekoč konec tej najini sreči, mi povzroči bolečino v duši.

Saj ne bo konec, ne sme biti! Vem, ko se boš prebudil, si boš zaspano pomencal oči, se mi nasmehnil, in takrat bom vedela samo to, da si moj.

SARA

Prejemanje na tvoj
leže na postelji mirno,
Vrgala sem jih,
ko se ravnala na posteljo travniško,
Zdalek sem jih poslušala molčati,
da bi s temi mirnimi molčali molčali,
ki se sijalo na travniško,
na tri drešne mirjete v travi in nemi,
ko sem utegala te drešne mirjete,
Pa so se mirjete posušile,
sonce se skriva za oblaki,
ki tam do dna le gledajo na zeleni travniški,
tri posušene mirjete in jaz
pa ne odločim več njegovo toplino.

SARA

TRAGEDIJA

Strahoten trušč. Žvenketanje razbitega stekla. Kriki ljudi. Agonija umirajočega in življenje mladega fanta je ugasnilo.

Presunljiv krik matere. Izvedela je, da sina ne bo več videla med živimi. Jok dekleta. Izvedela je, da je bila ona kriva njegove smrti.

Mlad je bil, komaj je začel živeti. Rad je bil lep in ljubil je svojo deklico. Ni prišla na sestanek, pa je mislil, da je vse izgubljeno. Šel je s prijatelji in se napil. Ni pa vedel, da bo to njegova zadnja pot.

Leži v krsti in njegove ustnice so razpotegnjene v rahel nasmešek. Lep je bil. Sedaj je še lepši, ko se je poslovil od življenja. Prijatelji se menjavajo ob njegovi krsti. Držijo mu častno stražo.

Danes je prišla ob praven času, toda ne čuti je več v svoji bližini. Stoji kot kup nesreče čisto na koncu pogrebne spreveda saj ve, da je kriva njegove prerane smrti.

Prijatelji so mu ostali zvesti. Vsak dan hodijo z njegovo materjo na njegov grob. Ona pa hodi kot senca mimo pokopališča. Na grob si ne upa, saj ve, da je kriva njegove smrti.

SARA

TVOJ OBRAZ ...

OBRAZ

TEMNOPOLT

S SINJINO VODA

OBLIT

Z BEHOVINO

OBDAJ

IN Z LEPOTO

PREVZET

POVSOD JE

V DROBNIH KRFICAH NEBA

KI SE SKRIVAJO

MED MRAČNIMI DEBLI RAZKOŠNIH DREVES

V SLEHERNI ŽILICI

RADODARNEGA LISTA

V POMLADNEM

KI SE RODI ZATO

DA POLETI ODRASTE

JESENI DOZORI

IN SE POZIMI SPET VNE VASE

V SVOJE ŽIVLJENJE

V KAPLJICAH VODE JE SKRIT

V IZENIH DEROČIH VALOVIH

RAZRESNELIH PENAH

V MAMU NA SKALI

IN V VEJI

KI SRKA IZ REKE

SVOJE ŽIVLJENJE

POSUŠENE MARJETICE

Pred menoj na mizi

leže tu posušene marjetice.

Utrgala sem jih,

ko so rasle na sončnem travniku.

Hotela sem jih poslati nekemu,

da bi s temi marjeticami občutil sonce,

ki je sijalo na travniku,

na tri drobne marjetice v travi in name,

ko sem utrgala te drobne marjetice.

Pa so se marjetice posušile,

sonce se skriva za oblaki.

Od časa do časa še posije na zeleni travnik,

tri posušene marjetice in jaz

pa ne občutimo več njegove topline.

SARA

NEVEDNOST

Profesor je vpisoval socialne podatke učencev.

"Prosin, Miha, povej mi, kaj je tvoj oče po poklicu?"

"Kriminallec," je odgovoril Miha, misleč, da je rekel, da njegov oče dela na kriminalističnem oddelku.

IZNAJDLJIVOST

Da bi pokazal pomenbnost učenja, je profesor omenil besede nekega grškega filozofa:

"Šele sedaj vem, da nič ne vem!"

Naslednjo uro je profesor vprašal Janeza neko snov. Janez je malo premislil in odgovoril:

"Šele sedaj vem, da nič ne vem."

NEDCLJNOST

Dečki so kradli šolske češnje. Opazil jih je hišnik in jih nagnal.

"Kaj pa ti?" se zadere na dečka, ki je jedel češnje z odtrgane veje.

"Jaz nisem nič kriv, oni so mi dali vejico," je preplašeno odgovoril deček.

"Tisti, ki drži vrečo, je prav toliko kriv kot tisti, ki krade!" ga je nadrl hišnik.

Deček je začudeno odgovoril: "Saj jaz nisem držal vreče...."

Kot zlati sončni žarki
se svetijo tvoji lasje
kot dvoje tankih listkov
so njene ustnice.
Kot liseri oči so
ah, lepše so od njih
in njen poljub je nežen
kot rahle sapa dih...
kako, tako je lepa,
kot vila se smehlja.

MARJANCA

Že nekaj mesecev pred predstavo KUD Bele krizanteme se je dalo izvedeti iz dobro obveščenih krogov, da pripravljajo "show", kakršnega novo mesto še ni videlo. Govorice so velike obetale. Toda izkazalo se je, da bi tak "show", kot so nam ga predstavili mladi amaterji, lahko pogrešali. Edino, kar lahko pohvalnega napišem ob njihovi predstavi "Priče", je to, da jim moram čestitati, ker so si upali tako slabo izdelan program predstaviti širši javnosti.

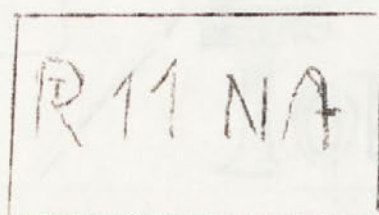
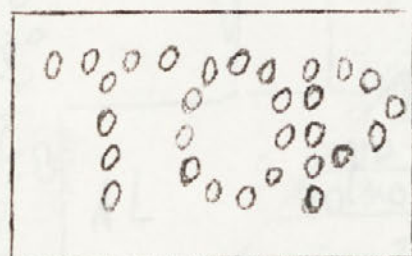
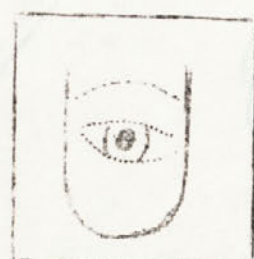
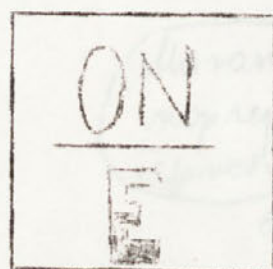
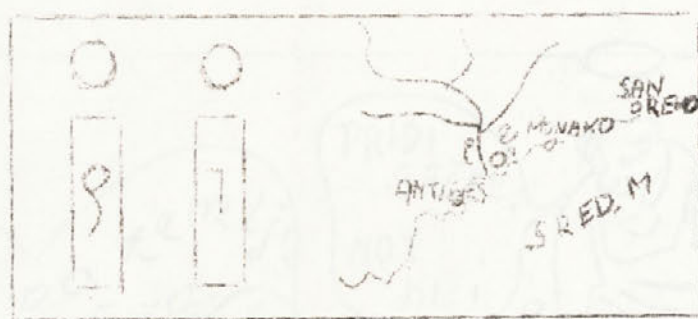
Režiser tega recitala je v uvodni besedi povdaril, da se bodo predstavili mladi umetniki s svojimi deli. In to je bilo tisto, kar me je ves čas predstave strahotno motilo!

Kdor je gledal intimno produkcijo Odra mladik "Sled naših senc" Mateja Dora, je lahko videl, da je oderska postavitev "Prič" nočno spominjala na postavitev Borovega dela. Za to še ni vse! Sam začetek je močno dišal po "Laseh", ki smo jih lahko videli pred kratkim tudi v Ljubljani. Začetni govor pa si lahko vsak prebere v delu: Eva se bo rodila jutri. Večina pesni je bila nočno podobna Borovim pesnim v recitalu "Sled naših senc". Za nameček pa so se poslužili še Shakespeara in španskega pesnika Lorca, le da ta pravi v pesmi "Rana in smrt": "Ob peti uri popoldne ...", na recitalu pa smo slišali: "Ob šesti uri popoldne ...". Vloga glavne igralkice oz. recitatorke je bila ponesrečen poizkus Ofelije iz Shakespeareovega Hamleta.

To je le nekaj napak, ki so najbolj bodle v ušesa in oči. Marsikaj bi se pa še dalo napisati o sami izvedbi in pa o tem, kako je občinstvo sprejemalo breztelesne "Priče." Toda, bodi dovolj!

Zdi se mi, da KUD Bele krizanteme ob vsej množičnosti recitalov, ki jih prireja, ni originalno. V umetnosti pa je važna originalnost in kvaliteta, ne pa številčnost.

ANTONIJA ROLJE

V začetku sta na zemlji
živel Adam in Eva.
In Bog je rekel
Adamu: "Izberi si
ženo!"

P.S.

Take so naše
VOLITVE -

PRIDI
SRČEK,
MOJ
HILI

Pjdi moje v
črnemelj!

Prejmi v
proizvod-
njo!

Moram, moram
naprej, po
členu!

P... sem
trojer!

DISAKI:

Da in
pre za cent-
ralno kurno
Tov. Tejmik.

Žlajst - pjd z meroj

Tobi poroča Leve da
podobnost z ključice-cenzure ni!
neosebno!

